

'Overbrugger of onderscheider?' Hoe frequent ontstaat interetnisch contact via het sportverenigingsleven in Nederland?

Ruud van der Meulen & Wout Ultee

Enerzijds wordt sport wel gezien als een etnische 'overbrugger'. Anderzijds zouden personen met dezelfde afkomst elkaar juist opzoeken in hun vrije tijd. In dit artikel ontwerpen we indices, waarmee we uitgebreid beschrijven hoeveel 'kleurrijke' banden ontstaan via het Nederlandse sportverenigingsleven aan het eind van de twintigste eeuw. We gebruiken zowel grootschalige enquêtegegevens als administratieve data. Enkele resultaten: 50 procent van alle leden van sportverenigingen is lid van minstens één vereniging voor een gemengde sporttak, 19 procent van de allochtone leden sport bij een etnische vereniging en 34 procent van de autochtone leden sport in een gemengd gezelschap. Rekening houdend met het aantal leden, het aantal leden per team en de samenstelling van het ledenbestand, ontstaan verreweg de meeste 'kleurrijke banden' via voetbal.

De onzichtbare rechteloze klasse. De leef- en belevingswereld van mensen zonder wettig verblijf in Vlaanderen en Brussel

Aleidis Devillé

Mensen zonder wettig verblijf staan officieel nergens geregistreerd en leven dan ook nagenoeg 'onzichtbaar' in de samenleving. Om deze 'onzichtbare' klasse in kaart te brengen, voerden we een kwalitatief onderzoek uit. We namen 65 diepte-interviews af bij mensen zonder wettig verblijf. In onze analyse vertrokken we van de 'grounded theorie' zoals uitgewerkt door Glaser en Strauss, omdat we onze theoretische bevindingen wilden opbouwen aan de hand van de directe belevings- en interpretatiewereld van de illegale verblijvers zoals zij deze zelf verwoorden.

Opvallend is dat de best geïntegreerde mensen zonder papieren – met bijbehorend individueel welbevinden – diegenen zijn met het grootste sociaal kapitaal en dit valt zeker niet altijd samen met het grootste financieel vermogen.

Een groep mensen zonder wettig verblijf vormt in België een ‘outsider community’: een gemeenschap die sterk op zichzelf terugplooit en waarin de leden vaak in grote solidariteit leven met andere illegale landgenoten.

Relationele kenmerken en echtscheiding in België. Een analyse op basis van de Panel Studie van Belgische Huishoudens

Laurent Snoeckx, Peter Raeymaekers & Dimitri Mortelmans

Ondanks de spectaculaire stijging van de Belgische echtscheidingscijfers in de laatste decennia, bestaat er weinig empirisch onderzoek naar de oorzaken van huwelijksontbinding in België. In deze bijdrage willen we meer inzicht verwerven in de relationele oorzaken van echtscheiding. Op basis van de Panel Studie van Belgische Huishoudens (1992-2002) wordt de invloed nagegaan van relationele en fertilitetkenmerken, zoals huwelijksduur- en leeftijd, voorhuwelijksgenen en de aanwezigheid van kinderen. Na controle van relevante socio-demografische variabelen, bevestigt onze analyse het positieve effect van voorhuwelijkse cohabitatie en het negatieve effect van duur van het huwelijk. Tevens blijkt dat de relationele kenmerken het best de kans op echtscheiding kunnen verklaren. De verrassende negatieve effecten van voorhuwelijkse geboorte en leeftijd van de kinderen kunnen wijzen op een mogelijke loskoppeling tussen het huwelijksinstituut en de ‘fertility career’.

Abstracts

'Bridger or divider'? How frequent is interethnic contact via sports clubs in the Netherlands?

Ruud van der Meulen & Wout Ultee

On the one hand, sports clubs are viewed as an ethnic 'bridger'. On the other hand, they would offer an excellent opportunity to affiliate with people of similar backgrounds. In this article, we develop indices, which we use to describe the number of interethnic ties via sports clubs in the Netherlands at the end of the twentieth-century. We employ both survey and administrative data. Some key findings are: 50 per cent of all sports club members are member of at least one club for a mixed sports branch, 19 per cent of ethnic minority sports club members are member of an ethnic sports club, and 34 per cent of ethnic majority members participate in an ethnically mixed sports group. Taking into account the number of members, the number of members per team, and the composition of its membership base, the vast majority of interethnic ties are forged by soccer clubs.

Keywords: Social capital; sports clubs; interethnic contact

The invisible rightless class

Aleidis Devillé

The group of illegal immigrants has no official registration and therefore represents 'an invisible rightless class'. To find out how undocumented immigrants perceive themselves in our society, we carried out a qualitative research. We did 65 in-depth interviews with undocumented immigrants. In our analysis, we chose an approach according to the 'grounded theory' as brought forward by Glaser and Strauss, because we wanted to build our theoretical findings on the immediate world of interpretation, as formulated by illegal residents themselves.

When analysing the degree of integration in our society, it is remarkable that most of them create a world of their own, often in great solidarity with other undocumented immigrants, mostly fellow citizens originating from the same

country. Together they represent an ‘outsider community’: a community relying on itself.

Keywords: grounded theory, in-depth interviews, qualitative research, social stratification, undocumented immigrants

Relational determinants of marriage dissolution in Belgium. Evidence from the Panel Study of Belgian Households

Laurent Snoeckx, Peter Raeymaeckers & Dimitri Mortelmans

In spite of the skyrocketing divorce rates in Belgium over the last decennia, empirical research on the determinants of marriage dissolution has remained relatively scarce. In this article, we want to gain greater insight into the relational determinants of divorce. Using data from the 1992-2002 Panel Study of Belgian Households, the influence of relational and fertility characteristics, like marital age and duration, premarital cohabitation and presence of children, are investigated. After controlling for the effects of general socio-demographic factors on the risk of marriage dissolution, our analysis endorses the positive effect of premarital cohabitation and the negative effect of duration of marriage. Also, it seems that relational determinants provide the most explanatory power in the prediction of the risk on divorce. Premarital childbirth and age of children show surprising effects however, indicating a possible disconnection between the institute of marriage and the fertility career.

Keywords: divorce, relational determinants, Belgium, PSBH

Medewerkers aan dit nummer

Drs. **Ruud van der Meulen** is momenteel werkzaam voor het W.J.H. Mulier Instituut, Centrum voor sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek. Tevens is hij als promovendus verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen, sectie sociologie/ICS. De titel van zijn proefschrift in voorbereiding luidt: Brug over troebel water? Het Nederlandse sportverenigingsleven als vriendenvijver, kennissenkweek en vertrouwensbasis.

Ruud van der Meulen, Department of Sociology, Radboud University Nijmegen, PO Box 9104, 6500 HE Nijmegen, The Netherlands, tel. 0031-(0)243612324, e-mail r.vandermeulen@maw.ru.nl

Prof. Dr. **Wout Ultee** is verbonden als hoogleraar Algemene en Theoretische Sociologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen, sectie sociologie en is bestuurslid van de onderzoeksschool ICS: Inter-University Centre for Social Science Theory and Methodology.

Wout Ultee, Department of Sociology, Radboud University Nijmegen, PO Box 9104, 6500 HE Nijmegen, The Netherlands, tel. 0031-(0)243616095, e-mail w.ultee@maw.ru.nl

Aleidis Devillé is lector aan de Katholieke Hogeschool Kempen, departement Sociaal-Agogisch Werk en doctoraatstudent aan de Katholieke Universiteit Leuven, Centrum voor Sociologisch onderzoek, promotor: prof. dr. F. Lammertyn.

Aleidis Devillé, Centrum voor Sociologisch Onderzoek, Katholieke Universiteit Leuven, E. Van Evenstraat 2, 3000 Leuven, tel. 0498 44 83 06, e-mail aleidis.devillé@soc.kuleuven.be.

Laurent Snoeckx (1980) studeerde in 2005 af als licentiaat in de Politieke en Sociale Wetenschappen aan de Universiteit Antwerpen. In zijn eindverhandeling maakte hij een internationale analyse waarin de invloed onderzocht werd van culturele communicatie binnen het gezin op de leesprestaties van kinderen. In 2002 studeerde hij reeds af als Sociaal-Cultureel Werker in de Karel de Grote-Hogeschool Antwerpen, waar hij in zijn eindwerk op zoek ging naar de mogelijke gevolgen van de invoering van modulaire trajecten binnen de sector Basiseducatie. Sinds september 2005 is hij als wetenschappelijke medewerker verbonden aan het Departement So-

ciologie, Onderzoeksgroep PSBH van de Universiteit Antwerpen, waar hij o.a. onderzoek verricht naar de economische gevolgen van echtscheiding.

Laurent Snoeckx, Universiteit Antwerpen, Departement Sociologie, Stadscampus, Gebouw Meerminne, St-Jacobstraat 2, 2000 Antwerpen, tel. 03/275 55 34, e-mail laurent.snoeckx@ua.ac.be

Peter Raeymaeckers (1980) heeft sinds 2002 een diploma sociaal-agogisch werk optie maatschappelijk werker en studeerde in 2005 af aan de Universiteit Antwerpen richting Politieke en Sociale wetenschappen met een thesis over de invloed van de organisatie op het handelen van de maatschappelijk werker. Sinds september 2005 is hij als wetenschappelijk medewerker verbonden aan de onderzoeksgroep PSBH en werkt hij aan een project rond economische gevolgen van echtscheiding.

Peter Raeymaeckers, Universiteit Antwerpen, Departement Sociologie, Stadscampus, Gebouw Meerminne, St-Jacobstraat 2, 2000 Antwerpen, tel. 03/275 55 36, e-mail peter.raeymaeckers@ua.ac.be

Dimitri Mortelmans (1972) is socioloog aan de Universiteit Antwerpen, waar hij aan het hoofd staat van de Panel Studie van Belgische Huishoudens (PSBH). Hij verricht voornamelijk onderzoek binnen gezins- en jeugdsociologie. Echtscheiding, vaderschap en de vrijetijdsbesteding van jongeren vormen zijn belangrijkste onderzoeks domeinen. Hij doceert kwalitatieve onderzoeksmethoden en gevorderde statistiek, en is eveneens verantwoordelijk voor het vak Leeronderzoek.

Dimitri Mortelmans, Universiteit Antwerpen, Departement Sociologie, Stadscampus, Gebouw Meerminne, St-Jacobstraat 2, 2000 Antwerpen, tel. 03/275 55 35, e-mail dimitri.mortelmans@ua.ac.be

Richtlijnen voor auteurs

Het Tijdschrift voor Sociologie publiceert Nederlandstalige artikels en bijdragen op het brede domein van de sociale wetenschappen. De artikels worden beoordeeld aan de hand van een anonieme peer review. Het Tijdschrift publiceert zowel artikels (maximaal 10.000 woorden) als kortere onderzoeksnota's.

Artikels worden ingediend als elektronisch bestand (Microsoft Word). Met het oog op de anonieme peer review mag dit bestand geen enkele persoonlijke verwijzing bevatten. Het bestand omvat:

1. het eigenlijke artikel,
2. een abstract van maximaal 150 woorden,
3. een Engelstalige abstract (en titel) van maximaal 150 woorden,
4. Engelstalige trefwoorden (maximaal vijf).

In een tweede, afzonderlijke bestand worden voor elk van de auteurs volgende gegevens opgenomen:

1. naam,
2. personalia (maximaal 500 tekens),
3. contactgegevens (postadres, telefoonnummer, e-mailadres).

Beide bestanden worden gemaild naar tijdschrift@sociologie.be of naar de redactiesecretaris.

Praktische informatie

- Het artikel wordt ingediend als Word-bestand. De tekst staat in lettertype Times New Roman, lettergrootte 11, interlinie 1,5.
- De paragrafen worden enkel decimaal ingedeeld. Hoofdparagrafen krijgen de nummers 1, 2, enz.; subparagraphen krijgen de nummers 1.1, 1.2, enz. Indelen tot op maximaal drie niveaus.
- Tabellen en Figuren dienen apart en opeenvolgend te worden genummerd (Tabel 1; Figuur 1). Alle Tabellen en Figuren behoren een titel te dragen.
- Voetnoten dienen tot het absolute minimum te worden beperkt. Ze worden als eindnoten afgedrukt achteraan de tekst. In de tekst worden ze aangeduid door een arabisch cijfer.
- Literatuurverwijzingen in de tekst gebruiken de auteur-jaartal-methode. In een lopende tekst wordt dat: "Merton (1957, 102) stelt dat ...". Een verwijzing buiten de tekst wordt: (Merton 1957, 102; Bellah e.a. 1985; Elster 1989a, 1989b). Bij publicaties van meer dan drie auteurs enkel de eerste auteur vermelden, gevuld door e.a.
- De literatuurlijst wordt als volgt samengesteld:
 - Boek: Merton, R. (1957), *Social Theory and Social Structure*. Glencoe: Free Press.
 - Artikel in bundel: Rawls, J. (1982), Social Unity and Primary Goods, pp. 159-186 in A. Sen & B. Williams (eds.), *Utilitarianism and Beyond*. Cambridge: Cambridge University Press.
 - Artikel in tijdschrift: Stolle, D. (1999), Onderzoek naar sociaal kapitaal: naar een attitudinale benadering, *Tijdschrift voor Sociologie*, 20(3-4), 247-281.
 - Heruitgave van een klassiek werk: Tocqueville, A. de (1961 [1835]), *De la démocratie en Amérique*, t. I. Paris: Gallimard.
 - Website: Myers, W. & C. Dyke (2000), *State of the Internet 2000*. Washington, D.C.: United States Internet Council (<http://usic.wslogic.com/intro.html>).

Editoriaal

| *Karel Van den Bosch*

‘Overbrugger of onderscheider?’ Hoe frequent ontstaat interetnisch contact via het sportverenigingsleven in Nederland?

| *Ruud van der Meulen en Wout Ultee*

De onzichtbare rechteloze klasse. De leef- en beleidingswereld van mensen zonder wettig verblijf in Vlaanderen en Brussel

| *Aleidis Devillé*

Relationele kenmerken en echtscheiding in België. Een analyse op basis van de Panel Studie van Belgische Huishoudens

| *Laurent Snoeckx, Peter Raeymaeckers en Dimitri Mortelmans*

SBIB

516767-950

T-SOCIAL